

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/1/2025
Identifikačné číslo spisu:	4117225500
Dátum vydania rozhodnutia:	11.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Radoslav Svitana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4117225500.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mesto Nitra, Nitra, Štefánikova trieda 60, IČO: 00 308 307, zastúpeného advokátkou JUDr. Dianou Bereseckou, Nitra, Farská 33, proti žalovaným 1/. J. A., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 2/ F. P., nar. XX. XX. XXXX, Z. O., X. E. XXX/X, 3/ L. F., nar. XX. XX. XXXX, Z., I. G. XXX/X, 4/ P. F., nar. XX. XX. XXXX, Z., I. G. XXX/X, 5/ O. Q., nar. XX. XX. XXXX, Z., I. G. XXX/X, 6/ D.. X. Č., nar. XX. XX. XXXX, Z., I. G. XXX/X, 7/ P. Č., nar. XX. XX. XXXX, Z., I. G. XXX/X, 8/ F. B., nar. XX. XX. XXXX, Z., Š. XX, 9/ D.. F. Q., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. V. XXX/XX, 10/ F. Q., nar. X. XX. XXXX, Z., F. V. XXX/XX, 11/ Q. A., nar. XX. XX. XXXX, Z., I. G. XXX/X, 12/ F. C., nar. XX. XX. XXXX, Z., Š. XX/XX, 13/ F. A., nar. XX. XX. XXXX, Z., I. G. XXX/X, 14/ T. N., nar. XX. XX. XXXX, Z., I. G. XXX/X, 15/ A. G., nar. XX. XX. XXXX, Z., Š. XX/XX, 16/ P. O., nar. XX. XX. XXXX, Z., C. XXX/XX, 17/ A. O., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 18/ J. X., nar. XX. X. XXXX, X., A. O. XX, Č. J., 19/ F. O., nar. X. XX. XXXX, Z., 20/ X. B., nar. XX. XX. XXXX, V. I., J. XXX/XX, 21/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, Z.-L., K. XXX/XX, Z., F. XXX/X, 22/ D.. B. B., nar. XX. XX. XXXX, B., K. XXXX/XX, 23/ D. F., nar. XX. XX. XXXX, Š., X. Ž. XXX/X, 24/ D.. X. F., nar. XX. X. XXXX, Š., A. U. XXX/XX, 25/ D.. L. R., nar. XX. XX. XXXX, B., K. XXXXX/XX, 26/ P. R., nar. XX. XX. XXXX, Z., E. XXX/X, 27/ D.. X. F., nar. XX. XX. XXXX, Z. O., B. XXX/XX, 28/ D.. M. Z., nar. XX. XX. XXXX, B., X. B. A. XX, 29/ E. K., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 30/ T. B., nar. XX. XX. XXXX, I. XX, 31/ X.. A. O., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 32/ D.. F. T., X.., nar. XX. XX. XXXX, Z., J. XXX/X, 33/ P. A., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 34/ F. O., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 35/ G. X., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 36/ F. B., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 37/ F. B., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 38/ L. B., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 39/ F.. F. K., nar. XX. XX. XXXX, Z., X. XXX/XX, 40/ Q. K., nar. XX. XX. XXXX, Z., X. XXX/XX, 41/ D.. Z. G., nar. XX. XX. XXXX, K., E.. G. XXXX/XX, 42/ P. Q., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 43/ F. Q., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 44/ J. X., nar. XX. XX. XXXX, Z., Q. XXXX/XX, 45/ D.. T. B., nar. XX. XX. XXXX, A., Č. R. XX/XX, 46/ T. B., nar. XX. XX. XXXX, A., Č. R. XX/XX, 47/ F.. F. X., nar. XX. XX. XXXX, B. - X. B., X. XXXXX/XX, 48/ B. P., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 49/ O. I., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 50/ D.. M. U., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 51/ L. U., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 52/ F.. X. O., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 53/ D.. P. U., nar. XX. XX. XXXX, Z., L. XXX/X, 54/ D.. V. X., nar. XX. XX. XXXX, Z., A. XXX/XX, 55/ X. J., nar. XX. XX. XXXX, D. X. L., B. XX, 56/ P. Z., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 57/ P. B., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 58/ Z. Z., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 59/ D.. X. B., nar. XX. XX. XXXX, Z., Š. XXX/XX, 60/ Q. U., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 61/ L. U., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 62/ F.. A. Č., X.., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 63/ F. Č., nar. XX. X. XXXX, Z., F. XXX/X, 64/ P. B., nar. XX. XX. XXXX, E., V. XXXX/XX, 65/ D.. T. Č., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 66/ D.. Š. Č., nar. XX. XX. XXXX, Z., F. XXX/X, 67/ B. E., nar. XX. XX. XXXX, B., Z. XXX/X, 68/ G. B., nar. XX. XX. XXXX, V. C., I. O. XX, 69/ V. B., nar. XX. XX. XXXX, V. C., I. O. XX, 70/ F.. F. B.,

nar. XX. XX. XXXX, Z., N. Z. XX, 71/ X.. E. B., nar. XX. XX. XXXX, Z., N. Z. XX, 72/ D.. F. Q., nar. XX. XX. XXXX, K., R. V. C. XXXX/XX, 73/ P. Q., nar. XX. XX. XXXX, A. Z. L. XXX, 74/ Ľ. X., nar. XX. XX. XXXX, V. C., T. R. XXX/X, 75/ P. X., nar. XX. XX. XXXX, V. C., T. R. XXX/X, 76/ T. O., nar. XX. XX. XXXX, Z., V. XX, 77/ Q. O., nar. XX. XX. XXXX, Z., V. XX, 78/ MEB, s. r. o., Zbehy 62, IČO: 31 409 008, žalovaní okrem 19, 20, 21, 29, 31, 32 zastúpení advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Laurinská 4, IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/75/2017, o návrhu žalovaných 9, 10, 12, 16, 23, 24, 47, 62, 63, 65, 66 na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaných 9, 10, 12, 16, 23, 24, 47, 62, 63, 65, 66 na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/75/2017 Okresnému súdu Banská Bystrica n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 39 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o návrhu žalovaných 9, 10, 12, 16, 23, 24, 47, 62, 63, 65, 66 na prikázanie sporu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 12C/75/2017 Okresnému súdu Banská Bystrica z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP.

2. Žalovaní svoj návrh odôvodnili tým, že Okresný súd Nitra a Krajský súd v Nitre uzavreli so žalobcom dňa 27. decembra 2023 nájomnú zmluvu, ktorá umožňuje sudcom Okresného súdu Nitra a Krajského súdu v Nitre parkovať na lukratívnej lokalite vo vlastníctve žalobcu za ročné nájomné v sume, ktorú bežný občan zaplatí za tri dni parkovania. Z uvedeného dôvodu majú žalovaní dôvodné pochybnosti o nestrannosti sudcov týchto súdov. Napriek tomu, že z tohto dôvodu niektorí žalovaní podali námietku zaujatosti aj proti Krajskému súdu v Nitre, tento súd na ňu neprihliadol a uznesením z 12. júna 2024 sp. zn. 5NcC/4/2024 rozhodol, že vo veci budú naďalej konať Okresný súd Nitra a Krajský súd v Nitre. Žalovaní majú za to, že došlo k hrubej procesnej chybe, keď Krajský súd v Nitre svojvoľne odmietol predložiť vec najvyššiemu súdu, pričom svoj postup odôvodnil veľmi formalisticky tým, že žalovaní vznesenú námietku zaujatosti proti sudcom Krajského súdu v Nitre neodôvodnili žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami, ale len bez ďalšieho odkázali, že túto podávajú z totožných dôvodov ako námietku zaujatosti proti sudcom Okresného súdu Nitra. Uvedené je v rozpore s obsahom spisu a majú za to, že námietka zaujatosti bola riadne odôvodnená. Nakoľko proti predmetnému uzneseniu Krajského súdu v Nitre nie je možné podať opravný prostriedok a na najvyšší súd sa budú môcť obrátiť až v prípade, že Okresný súd Nitra a Krajský súd v Nitre žalobe právoplatne vyhovejú, čo však s veľkou pravdepodobnosťou bude trvať ešte niekoľko rokov, majú za to, že by bolo vhodné, aby najvyšší súd už teraz prikázal vec Okresnému súdu Banská Bystrica a Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Ako ďalší dôvod svojho návrhu žalovaní označili vytváranie prietáhov súdmi v konaní a nadrámcové „poskytovanie návodu“ Krajským súdom v Nitre pre Okresný súd Nitra, poukazujúc na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre z 29. februára 2024 sp. zn. 12Co/30/2022, kde krajský súd nad rámec zákona na štyroch stranách textu prezentuje svoje predbežné hmotnoprávne posúdenie veci, čím dáva Okresnému súdu Nitra akýsi návod, ako má žalobe vyhovieť, aby mu jeho rozhodnutie mohol potvrdiť. Podľa názoru žalovaných ide o neštandardný postup, preukazujúci previazanosť konajúcich súdov so žalobcom, ktorý je v rozpore so zásadou dvojinstančnosti súdneho konania.

3. Žalobca s návrhom žalovaných nesúhlasil z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky, pre ktoré

by mala byť vec odňatá zákonnému sudcovi. Pokiaľ ide o namietanú zaujatosť sudcov, bol toho názoru, že žalovaní ju nenamietali v zákonnej lehote a námietka nespĺňala náležitosti podľa § 52 ods. 2 veta prvá CSP, preto by súd na ňu nemal prihliadať s poukazom na vetu druhú citovaného ustanovenia. Zároveň ide o opakovanú námietku z rovnakých dôvodov. Keďže sudcovia okresného súdu nie sú v danom prípade vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, nie je tu splnená podmienka na prikázanie sporu inému súdu ani v zmysle § 39 ods. 1 CSP. Návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti považoval žalobca za neodôvodnený a skutočnosť, že súd prvej inštancie a krajský súd vo veci už raz rozhodovali, označil ako svedčiacu v neprospech vhodnosti prikázania veci inému súdu z dôvodu hospodárnosti, rýchlosti a dôkladnosti posúdenia veci.

4. Žalovaní v ďalšom písomnom vyjadrení z 21. januára 2025 zopakovali názor, že Krajský súd v Nitre mal predložiť vec najvyššiemu súdu, ktorý mal rozhodnúť, či všetci sudcovia Krajského súdu v Nitre sú nezaujatí. Poukázali na to, že minimálne dvadsiati sudcovia sa počas tohto sporu stali poberateľmi výhod pri zvýhodnenom parkovaní, na základe čoho sa v zmysle tzv. teórie zdania javí, že nebudú pri rozhodovaní objektívni. Tiež uviedli, že ide o zjavne nedôvodnú žalobu, ktorá je už osem rokov nerozhodnutá.

5. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Nitra a Okresnému súdu Banská Bystrica, príslušný na rozhodnutie podľa § 39 ods. 3 CSP, preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalovaných na prikázanie sporu inému súdu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

6. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

7. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej len „ústava“), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Podmienky prikázania veci preto treba vykladať reštriktívne. Ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie neboli splnené podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 ústavy).

8. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však zohľadňujú osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú situáciu strán sporu. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať delegácia vždy charakter výnimočnosti.

9. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú dané dôvody výnimočnej povahy. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa komplexné posúdenie predmetného konania a pomerov strán na oboch procesných stranách.

10. V prejednávanom prípade však žalovaní netvrdia a ani svojím návrhom nesledujú účel inštitútu delegácie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti, spočívajúci v hospodárnejšom, efektívnejšom či rýchlejšom prejednaní a rozhodnutí sporu. Tvrdeným dôvodom delegácie má byť pochybnosť žalovaných o nestrannosti sudcov Krajského súdu v Nitre, žalovanými namietaný procesný postup Krajského súdu v Nitre v konaní o námietke zaujatosti, ktorý považujú za nesprávny, ako aj v odvolacom konaní, ktorý označili za porušenie princípu dvojínštančnosti konania, a napokon žalovanými tvrdené prieťahy v konaní. Ani jeden z označených dôvodov však nie je dôvodom pre delegáciu sporu inému súdu a ani nemôže byť posudzovaný v rámci inštitútu prikázania veci z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP.

11. Zaujatosť sudcov vec prejednávajúceho súdu by mohla byť dôvodom na prikázanie sporu výlučne podľa ustanovenia § 39 ods. 1 CSP, avšak iba v tom prípade, ak by strana sporu úspešne namietala

zaujatost' všetkých sudcov tohto súdu (prípadne takého počtu sudcov, že by bez nich súd nemohol vec prejednať). Žalovanými tvrdená nesprávnosť procesného postupu krajského súdu v konaní o námietke zaujatosti, či v samotnom odvolacom konaní, porušenie zásady dvojínštancnosti konania, toto všetko sú, ako správne žalovaní uviedli vo svojom návrhu, námietky podliehajúce prieskumu najvyšším súdom v rámci mimoriadnych opravných prostriedkov, nemôžu však založiť dôvod pre delegáciu veci v zmysle § 39 ods. 2 CSP. Prieťahy v súdnom konaní zo strany súdov sú zase dôvodom pre podanie sťažnosti v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, prípadne ústavnej sťažnosti, ktorých cieľom je zabezpečiť ich odstránenie, z hľadiska posúdenia dôvodnosti návrhu v zmysle § 39 ods. 2 CSP sú však irelevantné. Cieľom prikázania sporu inému súdu síce je aj rýchlejšie prejednanie sporu, avšak aj to musí byť odôvodnené objektívnymi okolnosťami, inými slovami účelom inštitútu prikázania sporu nie je odstraňovanie nečinnosti súdov v prebiehajúcich súdnych konaniach.

12. S poukazom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalovaných nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.